

स्नातकोत्तर पाठ्य क्रम की परीक्षा योजना

प्रथम तथा द्वितीय वर्ष सत्र २०२०-२०२१ एवं अग्रिम वर्ष के लिए

विषय: मराठी

प्रश्न पत्र	प्रश्नपत्र का शीर्षक	अधिकतम अंक		न्यूनतम उत्तीर्णांक	
		सैद्धांतिक	सी.सी.ई	सैद्धांतिक	सी.सी.ई
	प्रथम सेमिस्टर				
प्रथम	मराठी वाङ्मयचा इतिहास (प्रारंभ ते १८१८)	85	15	28	05
द्वितीय	विशिष्ट वाङ्मय प्रकारचा अभ्यास (कविता-कादंबरी)	85	15	28	05
तृतीय	विशिष्ट कलाकृतीचा अभ्यास (कथा, कादंबरी, कविता)	85	15	28	05
चतुर्थ	लेखन विषयक नियम आणि उपयोजित मराठी (वैकल्पिक) : प्रसार माध्यमासाठी लेखन कौशल्य	85	15	28	05
	द्वितीय सेमिस्टर				
प्रथम	मराठी वाङ्मयचा इतिहास (ई.स. १८१८ ते १९६०)	85	15	28	05
द्वितीय	विशिष्ट वाङ्मय प्रकारचा अभ्यास (आत्मकथन व नाटक)	85	15	28	05
तृतीय	विशिष्ट साहित्य कृतीचा अभ्यास (आत्मकथन, नाटक, ललितगद्य)	85	15	28	05
चतुर्थ	व्यावहारिक व उपयोजित मराठी (वैकल्पिक) : प्रसार माध्यमासाठी लेखन कौशल्य	85	15	28	05

प्रो. ज्ञानेश्वर तिखे
(अध्यक्ष)

प्रो. वाळु तिखे
प्रो. योगेश शेळके

स्नातकोत्तर पाठ्य क्रम की परीक्षा योजना

प्रथम तथा द्वितीय वर्ष सत्र २०२०-२०२१ एवं अग्रिम वर्ष के लिए

विषय: मराठी

प्रश्न पत्र	प्रश्नपत्र का शीर्षक	अधिकतम अंक		न्यूनतम उत्तीर्णांक	
		सैद्धांतिक	सी.सी.ई	सैद्धांतिक	सी.सी.ई
	तृतीय सेमिस्टर				
प्रथम	भारतीय साहित्य विचार	85	15	28	05
द्वितीय	स्वातंत्र्योत्तर मराठी वाङ्मयीन प्रवाह (ग्रामीण)	85	15	28	05
तृतीय	भाषाविज्ञान	85	15	28	05
चतुर्थ	लोकसाहित्य (वैकल्पिक) : तौलनिक साहित्य अभ्यास	85	15	28	05
	चतुर्थ सेमिस्टर				
प्रथम	पाश्चात्य साहित्य विचार	85	15	28	05
द्वितीय	स्वातंत्र्योत्तर मराठी वाङ्मयीन प्रवाह (दलित साहित्य)	85	15	28	05
तृतीय	भाषाविज्ञान	85	15	28	05
चतुर्थ	लोकसाहित्य व लोककला (वैकल्पिक) : भाषांतर विद्या	85	15	28	05

प्रो. शानेश्वर तिवरे
(अध्यक्ष)

प्रो. बाळू तिवरे
प्रो. योगेश शेळके

प्रो. अनिल
तिवरे

देवी अहिल्या विश्वविद्यालय, इन्दौर

Session 2020-2021

Class / कक्षा	: M.A.पूर्वाध्व
Semester / सेमेस्टर	: I / प्रथम
Subject / विषय	: Marathi / मराठी
Title Of Subject Group	: मराठी वाङ्मयाचा इतिहास
विषय समूह का शीर्षक (प्रथम प्रश्नपत्र)	(प्रारंभ ते 1818)
Max. marks अधिकतम अंक	: 85+15 CCE

Particulars / विवरण

प्रश्नपत्र प्रथम- मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (प्रारंभ ते 1818)

- इकाई/घटक (1) मराठी वाङ्मयाची पूर्वपीठिका - आरंभीचे ग्रंथ, शिलालेख, ताम्रपट, आदी
- इकाई/घटक (2) प्रारंभ ते 1818 या कालखंडातील वाङ्मयाची राजकीय, सामाजिक, सांस्कृतिक पार्श्वभूमी
- इकाई/घटक (3) प्रारंभ ते 1818 या कालखंडातील धर्मसंप्रदाय आणि मराठी वाङ्मय-वारकरी, महानुभाव, समर्थ, दत्त, नाथ, वीरशैव, सूफी इ. संप्रदाय
- इकाई/घटक (4) प्रारंभ ते 1818 या कालखंडातील पंडिती काव्य, बखर-वाङ्मय आणि शाहिरी काव्य

❖ संदर्भग्रंथ

1. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड 1 ते 4 - अ. ना. देशपांडे
2. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - ल. रा. नसिराबादकर
3. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड 1 ते 3 - ल. रा. पांगारकर
4. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचे स्वरूप - इ. श्री. शेणोलीकर

प्र. ज्ञानेश्वर तिके

प्र. भोगेश्वर तिके

प्र. बाबू तिके

5. संत, पंत तंत - श्री. म. माटे
6. प्रदक्षिणा खंड 1,2 - कॉन्टिन्टेल प्रकाशन, पुणे
7. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - शं. गो. तुळपुळे
8. संत वाङ्मयाची सामाजिक फलश्रुती - गं. बा. सरदार
9. मराठी संत कवयत्रिचा इतिहास - विद्यासागर पाटंगणकर
10. पाच भक्ती संप्रदाय - र. रा. गोसावी
11. प्राचीन मराठीच्या नवधार - रा. चि. ढेरे
12. मध्ययुगीन साहित्याविषयी - डॉ. सतीश बडवे

प्रश्नपत्र विद्वितीय
विशिष्ट वाङ्मय प्रकाराचा अभ्यास
(कविता-कादंबरी)

Max\Marks अधिकतम अंक:

85+15 CCE

घटक 1. कविता: संकल्पना व स्वरूप

कवितेच्या व्याख्या (भारतीय व पाश्चात्य)

कवितेचे घटक (कवितेची भाषा, प्रतिमा, प्रतीक)

घटक 2. कवितेचे प्रकार

(सुनीत, गीतकाव्य, गझल, मुक्तछंद, दशपदी, हायकू, विडंबन)

घटक 3. काव्यप्रकाराची वैशिष्ट्ये

अलंकार वक्रोक्ती, औचित्य, ध्वनी, रस.

कवि तेची निर्मिती प्रक्रिया.

घटक 4. कादंबरी: संकल्पना व स्वरूप

कादंबरी वाङ्मयाचा इतिहास/ संकल्पना/व्याख्या

घटक 5. कादंबरी संरचना

प्रो. ज्ञानेश्वर तिवर / प्रो. प्रमोद शेंडुडे 2

प्रो. बाळू तिवर

कथानक, व्यक्तितरेखा, सामाजिक वातावरण, निवेदन अथवा शैली

घटक 6. कादंबरीचे प्रकार

सामाजिक कादंबरी, राजकीय कादंबरी, चरित्रात्मक कादंबरी, ऐतिहासिक कादंबरी
मानसशास्त्रीय कादंबरी

संदर्भग्रंथ

1. वाङ्मयप्रकार (काव्य व नाटक) - य.च.म.मु.वि.नाशिक
2. वाङ्मयप्रकार: संकल्पना व स्वरूप - संपा. आनंद वास्कर
3. कवितेविषयी - वसंत आबाजी डहाके
4. मराठी कविता: स्वरूप आणि विवेचन - निशिकांत ठाकूर
5. काव्यशास्त्र प्रदीप - स. रा. गाडगीळ
6. मध्ययुगीन व आधुनिक कविता - केशव बा. वसेकर
7. कादंबरी एक साहित्यप्रकार - हरिश्चंद्र थोरात
8. कादंबरी स्वरूप व समीक्षा - श्री. रं. कुलकर्णी
9. मराठी कादंबरी: समाजशास्त्रीय समीक्षा - रविंद्र ठाकूर
10. निवडक मराठी समीक्षा - गो. मा. पवार
11. धार आणि काठ - नरहर कुरुंदकर
12. मराठी कादंबरीचा इतिहास - चंद्रकांत बांदिवडेकर
13. मराठी कादंबरीचे पहिले शतक - कुसुमावती देशपांडे
14. मराठी कादंबरी आक्षय आणि आविष्कार - दत्ता दौलप

प्रश्नपत्र तृतीय

विशिष्ट कलाकृतीचा अभ्यास

(कथा, कादंबरी, कविता)

Max\Marks अधिकतम अंक: 85+15 CCE

इकाई/घटक (1) आलोक - आसाराम लोमटे

इकाई/घटक (2) आगळ - महेंद्र कदम

इकाई/घटक (3) कदाचित अजूनही - अनुराधा पाटील

प्रो. शंकर तिये

प्रो. योगेश कदम 3

प्रो. बाबू तिये

प्रश्नपत्र चतुर्थ

लेखनविषयक नियम आणि उपयोजित मराठी

Max\Marks अधिकतम अंक: 85+15 CCE

इकाई/घटक (1) लेखनविषयक नियम

ऋस्व, दीर्घ (अन्त्य अक्षरे) सजातीय स्वर, विजातीय स्वर, ऋस्व दीर्घ (उपान्त्य अक्षरे) सामान्यरूप, स्वरसंख्या, मराठीतील व्यंजनविचार, व्यंजनांचे प्रकार

इकाई/घटक (2) विरामचिन्हे

पूर्णविराम, अर्धविराम, स्वल्पविराम, अपूर्णविराम, प्रश्नचिन्ह, अवतरणचिन्ह, संयोगचिन्ह, अपसरणचिन्ह

इकाई/घटक (3) परिच्छेद लेखन तंत्र व स्वरूप

विषयाची कल्पना, विषयाचा विस्तार, विषयाचे स्पष्टीकरण, विषयाचा समारोप किंवा निष्कर्ष

इकाई/घटक (4) पत्रलेखन तंत्र स्वरूप व मायने

कार्यालयीन पत्रलेखन, व्यावसायिक व सामाजिक पत्रलेखन, व्यावहारिक पत्रलेखन, टीपणी लेखन

संदर्भग्रंथ:

1. सुगम मराठी व्याकरण - मो. रा. वाळिंबे
2. सामाजिक भाषाविज्ञान - निराली प्रकाशन, पुणे
3. व्यावहारिक मराठी - ल. रा. नसिराबादकर
4. व्यावहारिक मराठी - संपा. स्नेहल तावरे, स्नेहवर्धन प्रकाशन
5. उपयोजित मराठी - विद्याबुकस पब्लिकेशन औ.बाद
6. व्यावहारिक मराठी - संपा. दत्तात्रय पुंडे, कल्याण काळे

प्रो. ज्ञानेश्वर तिखे

प्रो. योगेश शेळडे

प्रो. गणेश तिखे

चतुर्थ प्रश्नपत्र

(वैकल्पिक)

प्रसारमाध्यमांसाठी लेखन कौशल्ये

Max\Marks अधिकतम अंक : 85+15 CCE

इकाई/घटक (1) प्रसारमाध्यमे आणि भाषाव्यावहार

1. प्रसारमाध्यमे: संकल्पना, स्वरूप आणि प्रकार
2. प्रसारमाध्यमातील आशयनिर्मितीचे स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये
3. मुद्रित माध्यमातील लेखन संबंध स्वरूप व वैशिष्ट्ये
4. श्राव्य आणि दृकश्राव्य माध्यमातील लेखनसंबंध स्वरूप व वैशिष्ट्ये

इकाई/घटक (2) मुद्रित माध्यमांसाठी लेखन

1. मुद्रित माध्यम: लेखनप्रकार (बातमी, अग्रलेख, संपादकीय लेख, स्तंभलेख, जाहिरात)
2. लेख: स्वरूप, भाषा आणि वैशिष्ट्ये
3. स्तंभलेख: स्वरूप, भाषा आणि वैशिष्ट्ये
4. जाहिरात: स्वरूप, भाषा आणि वैशिष्ट्ये

इकाई/घटक (3) नभोवाणी माध्यमांसाठी लेखन

1. नभोवाणी वरील विविध कार्यक्रम, लेखन बंध आणि भाषाव्यावहार
2. सूत्रसंचालन, उध्दोषणा, निवेदन, बातमीपत्र, श्रुतीका, रूपक, मुलाखत, चर्चात्मक कार्यक्रम, जाहिरात इ.
3. अवलोकनपर लेखन: निवडणूक, साहित्यसंमेलन, विशिष्ट सामाजिक प्रश्न, विविध घडामोडी इ. बाबतचे लेखन
4. नभोवाणीसाठी जाहिरात लेखन

❖ संदर्भग्रंथ

1. व्यावहारिक मराठी भाषा - शरदिनी मोहिते
2. जाहिरातीचे युग - केशव केळकर
3. संवादशास्त्र - श्रीपाद जोशी, विजय प्रकाशन नागपूर

प्रा. शंकर

प्रा. योगेश शेंकरे

प्रा. शंकर

4. जाहिरातशास्त्र - वंदना खेडीकर
5. बातमीचे कार्यक्षेत्रे संपादक, यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त संगीत समीक्षा विद्यापीठ, नाशिक
6. सर्जनात्मक लेखन - आनंद पाटील
7. मराठी लेखन मार्गदर्शिका - यास्मिन शेख
8. भयंकर सुंदर मराठी भाषा - द. दि. पुंडे
9. पत्रकारितेचा स्वाभाव - ल. ना. गोखले
10. पत्रकारिता : स्वरूप आणि चिकित्सा - महावीर जोधळे
11. माध्यमांतराची भाषा आणि लेखन कौशल्ये - केशव तुपे
12. प्रसारमाध्यमांसाठी लेखन कौशल्ये - य.च.म.मु.वि. नाशिक पुस्तक क्र. MAR254

सेमेस्टर व्दितीय

Max. Marks अधिकतम अंक : 85+15 CCE

प्रश्नपत्र प्रथम : मराठी वाङ्मयाचा इतिहास

(इ.स.1818ते1960)

- इकाई/घटक (1) या कालखंडातील वाङ्मयाची राजकीय, सामाजिक, सांस्कृतिक पार्श्वभूमी
- इकाई/घटक (2) एकोणिसाव्या शतकातील मराठी वाङ्मय 1818 ते 1874
कविता, कथा, कादंबरी, नाटक व निबंध या वाङ्मयप्रकाराचा विकास
- इकाई/घटक (3) विसाव्या शतकाच्या पूर्वार्धातील मराठी वाङ्मय 1874 ते 1920
कविता, कथा, कादंबरी, नाटक व निबंध या वाङ्मयप्रकाराचा विकास
- इकाई/घटक (4) स्वातंत्र्योत्तर मराठी वाङ्मय 1920 ते 1960
कविता, कथा, कादंबरी, नाटक व निबंध या वाङ्मयप्रकाराचा विकास

❖ संदर्भग्रंथ

1. आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - डॉ. अ. ना. देशपांडे (खंड1व2)

2. आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - श्री. रा. श्री. जोग

प्रो. ज्ञानेश्वर तिफे श्री. जोगेश्वर शेखडे

प्रो. ज्ञानेश्वर तिफे

3. प्रदक्षिणा (खंड 1 व 2) - कॉन्टिन्टेल प्रकाशन, पुणे
4. मराठी साहित्य प्रेरणा व स्वरूप - गो. मा. पवार, म. द. हातकणंगलेकर
5. मराठी साहित्य इतिहास आणि संस्कृती - वसंत आबाजी डहाके
6. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड 1 ते 7 - महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे
7. मराठी साहित्याची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी - गो. मा. कुलकर्णी
8. अर्वाचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - प्र. न. जोशी

प्रश्नपत्र द्वितीय
विशिष्ट वाङ्मय प्रकाराचा अभ्यास
(आत्मकथन, नाटक)

Max. Marks अधिकतम अंक:

85+15 CCE

इकाई/घटक (1) नाटक: संकल्पना आणि स्वरूप

नाट्याची भारतीय परंपरा, व्याख्या, स्वरूप, वैशिष्ट्ये इ.

इकाई/घटक (2) नाटकाचे घटक

संहितानिष्ठ घटक

संविधानक, पात्रचित्रण, संघर्ष, घटना आणि प्रसंग, भाषाशैली इत्यादी.

प्रसंग, भाषाशैली इ.

प्रयोगनिष्ठ घटक, प्रकाशयोजना, रंगभूषा, वेशभूषा, नेपथ्य, संगीत इ.

इकाई/घटक (3) नाटकाचे प्रकार

शोकांतिका, सुखात्मिका, क्षोभप्रधान नाटक, प्रहसन इ.

इकाई/घटक (4) आत्मकथन : संकल्पना आणि स्वरूप

चरित्र, आत्मचरित्र, आत्मकथन यातील साम्यभेद, आत्मकथनाचे विशेष

इकाई/घटक (5) मराठी वाङ्मय प्रवाहातील आत्मकथने

दलित आत्मकथने, स्त्रियांची आत्मकथने

इकाई/घटक (6) मराठी दलित आत्मकथनाचे वेगळेपण आणि वैशिष्ट्ये

निवेदनशैली, संवादशैली, नवीन प्रतिमाविश्व, आत्मकथनातील बोली

आषा इ.

प्रा. इ. निश्वर तिषे

प्रा. भोसले शेळडे

प्रा. वा. तु. तिषे

• संदर्भग्रंथ

1. नाटक : शास्त्र आणि तंत्र - मा. कृ.शिंदे
2. मराठी नाट्य समीक्षा - डॉ. रामचंद्र शंकर वाळिंबे
3. मराठी दलित एकांकिका - संपा. दत्ता भगत
4. मराठी रंगभूमीचा इतिहास - श्री. ना. बनहट्टी
5. मराठी रंगभूमीच्या तीस रात्री - मकरंद साठे
6. नाट्य समीक्षा : काही दृष्टिकोन - संपा. वि.भा. देशपांडे
7. नाट्यपरमर्श - र. कृ.फडके
8. अर्वाचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - प्र. न. जोशी
9. दलित आत्मकथणे - गंगाधर पानतावणे, चंद्रकुमार नलगे
10. दलित स्त्रियांची आत्मकथणे : स्वरूप आणि चिकित्सा - डॉ. मनोहर जाधव
11. आधुनिक मराठी वाङ्मयातील स्त्रियांची आत्मचरित्रे - डॉ. विमल भालेराव

प्रश्नपत्र तृतीय

विशिष्ट साहित्यकर्तीचा अभ्यास

(आत्मकथन, नाटक, ललित गद्य)

सम - 2020-21

Max.Marks अधिकतम अंक:

85+15 CCE

इकाई/घटक (1) जू - ऐश्वर्य पाटेकर

इकाई/घटक (2) ...काय डॅजर वारा झुटलाय - जयंत पवार

इकाई/घटक (3) आजूबाजूला - दासू वैद्य

प्रो. राजेश्वर तिखे

प्रो. योगेश शेळके

प्रो. बाळू गिरे

(जेष्ठमंडळ, मराठी अख्येय मंडळ)

प्रश्नपत्र चतुर्थ

व्यावहारिक व उपयोजित मराठी

Max. Marks अधिकतम अंक:

85+15 CCE

इकाई/घटक (1) जाहिरात व मसुदा लेखन

वृत्तपत्रीय जाहिरात

आकाशवाणीवरील जाहिरात

दूरदर्शनवरील जाहिरात

इकाई/घटक (2) वृत्तपत्रीय लेखन

बातमी, जाहीर निवेदन, वार्तापत्र लेखन,

वाचकांचे पत्रव्यवहार, संपादकीय

इकाई/घटक (3) परीक्षणात्मक लेखन : तंत्र व स्वरूप

पुस्तक परीक्षण

चित्रपट परीक्षण

परीक्षण लेखनाची भाषिक शैली

इकाई/घटक (4) संगणकाचे उपयोजन - संगणकाच्या कार्याचा परिचय

(इंटरनेट, ई-मेल, ब्लॉग, पॉवर पॉईंट, प्रझेन्टेशन, मराठी संकेत स्थळांची माहिती)

❖ संदर्भग्रंथ

1. व्यावहारिक मराठी - लीला गोविलकर, जयश्री पाटणकर
2. आजच्या ठळक बातम्या - समीरण वाळवेकर
3. नभोवाणी कार्यक्रम तंत्र आणि मंत्र - पुष्पा काणे
4. माध्यमांची भाषा आणि लेखन कौशल्ये - केशव तुपे
5. प्रसार माध्यमांसाठी लेखन कौशल्ये - य.च.म.मु. नाशिक
6. भाषा संवाद - अनिल गवळी, नंदकुमार मोरे
7. संगणकयुग - अच्युत गोडबोले
8. वृत्तविद्या - स. ह. देशपांडे

प्रा. अशोक शरदा शिंदे प्रा. योगेश देशपांडे प्रा. अशोक शरदा शिंदे

प्रश्नपत्र चतुर्थ

वैकल्पिक प्रसारमाध्यमांसाठी लेखन कौशल्ये

Max. Marks अधिकतम अंक:

85+15 CCE

इकाई/घटक (1) दूरचित्रवाणी माध्यमासाठी लेखन

माहितीपर कार्यक्रमासाठीचे लेखन

संहिता लेखन

उद्घोषक, निवेदन यासाठीचे लेखन

दूरचित्रवाणीसाठीचे जाहिरात लेखन

इकाई/घटक (2) माहितीपटासाठी लेखन

माहितीपट व लघुपटाचे विषय प्रकार व स्वरूप

माहितीपटासाठी संशोधन आणि प्रत्यक्ष संहिता लेखन

माहितीपटाचे परीक्षण व आस्वादपर लेखन

इकाई/घटक (3) चित्रपटासाठीचे लेखन

पटकथा : संकल्पना, स्वरूप

पटकथा : रचना व लेखन कौशल्ये

साहित्य आणि पटकथा : परस्पर संबंध

चित्रपट परीक्षण व आस्वादपर लेखन

• संदर्भग्रंथ

1. दूरदर्शनसाठी लेखन - केशव केळकर
2. मराठी साहित्य आणि चित्रपटकथा (शतकी वाटचाल) - डॉ. प्रवीण महाजन,
माया बुक्सपब्लिकेशन, नागपूर
3. मराठी बोलपटांची सविस्तर सूची - भा.वि.धारप, चित्रशाखा महामंडळ, मुंबई
4. चित्रपट : संपादन स्वरूप आणि कार्य - य.च.म.मु. नाशिक
5. मराठी चित्रपटाची पटकथा - डॉ. अनिल सपकाळ, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे
6. मराठी साहित्य : काही लेखनबंध - डॉ. सुधाकर शेलार, स्वरूप प्रकाशन,
औरंगाबाद
7. साहित्यकृतीचे माध्यमांतर - डॉ. राजेंद्र थोरात
8. फिचर रायटिंग - प्रसन्नकुमार अकलुजकर

प्रो. अनिल धारप

प्रो. योगेश शेळडे

प्रो. वासुदेव

सेमेस्टर तृतीय

प्रश्नपत्र प्रथम

भारतीय साहित्य विचार

Max. Marks अधिकतम अंक:

85+15 CCE

घटक 1. साहित्याचे स्वरूप

व्याख्या - (भामह, दण्डी, हेमचंद्र, वामन, रुद्रट, मम्मट, विश्वनाथ व इतर
संस्कृत अभ्यासकांच्या मतांचा विचार)

लक्षण - अलंकार, वक्रोक्ति, रीती, औचित्य, ध्वनी इ.

घटक 2. साहित्याची प्रयोजने

भामह, दण्डी, भरतमुनी, आदींची मते मगमटाचा प्रयोजन विचार

घटक 3. साहित्याची निर्मिती प्रक्रिया

(प्रतिभा, व्युत्पन्नता, अभ्यास व इतर पूरक कारणे.)

घटक 4. रसविचार

भरताचे रससूत्र

भट्टलोल्लट, श्रीशंकुक, भट्टनायक व अभिनवगुप्त यांच्या मतांचा विचार,
रससंख्या, रसविघ्ने

घटक 5. शब्दशक्ती व अर्थविचार

अभिधा, लक्षणा, व्यंजना

❖ संदर्भग्रंथ

1. भारतीय साहित्य विचार - ग. त्र्य. देशपांडे
2. अभिनव काव्यप्रकाश - रा. श्री. जोग
3. साहित्यशास्त्र स्वरूप व समस्या - वसंत पाटणकर
4. काव्यशास्त्र प्रदीप - स. रा. गाडगीळ
5. साहित्य विचार - दि. के. बेडेकर
6. साहित्य विचार - अ. वा. कुलकर्णी
7. नवे साहित्यशास्त्र - यशवंत मनोहर
8. साहित्यशास्त्र - भरत हंडीवाग (कैलास पब्लिकेशन, औ.वा.द)

प्रो. इ. निश्वर तिवेर

प्रो. योगेश शिंदे

प्रो. वसुदेव

9. साहित्यशास्त्र - सदाशिव सरकटे (कैलास पब्लिकेशन, औ.बाद)

10. साहित्य समीक्षेची मूलतत्वे - सदाशिव सरकटे (ऐज्युकेशन पब्लिकेशंस
अॅण्ड डिस्ट्रीब्युटर्स औरंगपुरा, औरंगाबाद)

11. साहित्यशास्त्र - हनुमंत माने, शिवानंद गिरी

12. अॅरिस्टॉटल चे काव्यशास्त्र - गो. वि. करंदीकर

प्रश्नपत्र द्वितीय

स्वातंत्र्योत्तर मराठी वाङ्मयीन प्रवाह (ग्रामीण)

Max. Marks अधिकतम अंक:

85+15 CCE

इकाई/घटक (1) 1960 पूर्वीच्या ग्रामीण साहित्याचे स्वरूप

1920 पूर्वीचा कालखंड आणि ग्रामीण साहित्य

1920 ते 1960 पर्यंतचा कालखंड आणि ग्रामीण साहित्य

ग्रामीण साहित्य चळवळ

इकाई/घटक (2) ग्रामीण साहित्य : संकल्पना व स्वरूप

ग्रामीण साहित्याची प्रेरणा, वेगळेपण व वाटचाल (कविता, कथा, कादंबरी)

इकाई/घटक (3) पुढील कलाकृतीचा अभ्यास करणे अपेक्षित (कवितासंग्रह)

सिझर कर म्हणते माती - कल्पना दुधाळ

• संदर्भग्रंथ

1. ग्रामीण साहित्य : स्वरूप आणि समस्या - आनंद यादव

2. ग्रामीण साहित्य : स्वरूप आणि शोध - नागनाथ कोत्तापल्ले

3. ग्रामीण साहित्य : एक चिंतन - द. ता. भोसले

4. ग्रामीण साहित्य : स्वरूप व दिशा - वासुदेव मुलाटे

5. साठोत्तरी साहित्यप्रवाह - प्रल्हाद लुलेकर

6. ग्रामीण साहित्य : आस्वाद आणि आकलन - महेश खरात

7. ग्रामीण कादंबरी आकलन आणि विश्लेषण - रामचंद्र काळुंखे

8. ग्रामीण वाङ्मयाचा इतिहास - चंद्रकुमार नलगे

प्रश्नपत्र सादर त्तिके प्रो. योगेश शिळके

प्रो. चक्रवर्ती

9. साहित्य ग्रामीण आणि दलित - संपा. ईश्वर नंदपुरे व इतर
 10. मराठी ग्रामीण साहित्य : परिसर आणि प्रवाह - गो. म. कुलकर्णी
 11. साठोत्तरी मराठी वाङ्मयातील प्रवाह - शरणकुमार लिंबाळे

प्रश्नपत्र तृतीय
 भाषाविज्ञान

Max. Marks अधिकतम अंक

85+15 CCE

घटक 1. भाषेचे स्वरूप, भाषा म्हणजे काय

भाषेच्या विविध व्याख्या - कृ.पा.कुलकर्णी, ना.गो.कालोलकर, श्री.न.गजेन्द्रगडकर
 भाषेचे स्वरूप - समाजव्यवहाराचे साधन, ध्वनीमाध्यमता,
 प्रतिकात्मकता, संकेतबद्धता, भाषा एक पध्दती,
 भाषेबद्दलची समज-गैरसमज, भाषा एक संकेतप्रणाली

घटक 2. भाषेची लक्षणे/वैशिष्ट्ये

भाषा सामाजिक संस्था- आर्जित भाषा, परिवर्तनशीलता

सी. एफ हॉकेटची भाषेची सात वैशिष्ट्ये

1. दुहेरीपण
2. निर्मितीक्षमता
3. कार्यकारणसंबंधाचा अभाव
4. यादृच्छिकता
5. आदलाबदलीची शक्यता
6. विशिष्टीकरण
7. स्थलकालातीतता

घटक 3. स्वनविचार

ध्वनीचा भाषेत उपयोग

स्वन म्हणजे काय?

वागेंद्रियांची रचना, स्वननिर्मिती, उच्चार स्थानानुसार स्वनांचे कार्य,

प्रयत्नावर आधारलेले स्वन

स्वनिमांचे लेखन

घटक 4. स्वनिमविचार

स्वनिम संकल्पना - स्वनिम निश्चितीची तत्वे

वैधर्म्ययुक्त विनियोग, पूरक विनियोग, वैकल्पिक विनियोग

प्रो. योगेश शेंकरे


प्रो. योगेश शेंकरे


प्रो. बाबू लिंग


खंडयुक्त स्वनिम, खंडाधिष्ठीत स्वनिम, बलाघात, सीमासंधी, नासिक्यरंजन,
मराठीची स्वनिम व्यवस्था

• संदर्भग्रंथ

1. आधुनिक भाषाविज्ञान - काळे कल्याण, सोमण अंजली (संपा)
2. सुलभ भाषाविज्ञान - पुंडे. द. दि
3. भाषाविज्ञान परिचय - मालसे, पुंडे, सोमण (संपा)
4. मराठीचे वर्णनात्मक भाषाविज्ञान - कदम महेंद्र
5. आधुनिक भाषाविज्ञान : सिध्दांत आणि उपयोजन - मालशे मिलिंद
6. मराठीभाषा: उद्गम आणि विकास - कुलकर्णी. कृ. पा
7. मराठीचा भाषिक अभ्यास - कानडे. मु. श्री
8. भाषा आणि भाषाशास्त्र - गर्जेन्द्रगडकर. श्री. न
9. भाषा आणि भाषाविज्ञान - धोंगडे रमेश
10. सुबोध भाषाशास्त्र - जोशी. प्र. न
11. शास्त्रीय मराठी व्याकरण - दामले. मो. के
12. सुलभभाषाविज्ञान मराठी व्याकरण - पाटील. व्ही. एन
13. अभिनव भाषाविज्ञान - जोगळेकर. गं. ना
14. ध्वनिविचार - कालेलकर. ना. गो
15. भाषा आणि संस्कृती - कालेलकर ना. गो
16. मराठीचा अर्थविचार - पोतदार अनुराधा
17. भारतीय भाषेचे लोकसर्वेक्षण - देवी गणेश व जाखडे अरुण (संपा)
18. भाषा, इतिहास आणि भूगोल - कालेलकर ना. गो
19. मराठी लेखन मार्गदर्शिका - शेख यास्मिन
20. मराठी व्याकरण परिचय - हिरेमठ, राजशेखर

प्रो.  ज्योतेश्वर तिर्वे

प्रो.  योगेश शेळडे

प्रो.  बालराज तिर्वे

प्रश्नपत्र चतुर्थ
लोकसाहित्य

Max. Marks अधिकतम अंक:

85+15 CCE

घटक 1. लोकसाहित्य संकल्पना आणि स्वरूप

लोकसाहित्य व्याख्या (पाश्चात्य व भारतीय)

लोकसाहित्य संज्ञा व अर्थ

'लोक' या संकल्पनेविषयी विविध मत मतांतरे

घटक 2. लोकसाहित्य आणि लोकसंस्कृती

लोकसाहित्य आणि लोकमानस

लोकसाहित्याचे प्रादेशिक, सामाजिक आणि सांस्कृतिक विशेष

घटक 3. मराठी लोककथा - प्रेरणा, स्वरूप व विशेष

मराठी लोककथांच्या प्रेरणा

लोककथांचे प्रकार - परिकथा, दंतकथा, प्राणीकथा, बोधकथा, हस्तकथा,

मालकथा

घटक 4. मराठी लोकगीते - प्रेरणा, स्वरूप व विशेष

- स्त्रीगीते, पुरुषगीते, सणोत्सवाची गाणी, विधीगीते(यात्रा, जत्रा प्रसंगी)

- भलरीगीते, श्रमगीते, संस्कारगीते, बडबडगीते

- कथागीते व लोकगीतामधील भेद

- लोकगीते व आधुनिक कवीता साम्य व भेद

• संदर्भग्रंथ

1. लोकसाहित्यांचे स्वरूप - डॉ. प्रभाकर मांडे

2. लोकसाहित्यांचे अंतःप्रवाह - डॉ. प्रभाकर मांडे

3. लोकसाहित्यांची रुपरेखा - दुर्गा भागवत

4. मराठीतील स्त्रीधन - सरोजिनी बाबर

5. लोकसाहित्यांचे लेणे - डॉ. मालती देशपांडे

6. अपौरुषेय वाङ्मय - डॉ. कमलाबाई देशपांडे

7. लोकसाहित्य : संकल्पना व वास्तव - शरद व्यवहारे

प्रो. गणेश्वर शिंदे, प्रो. योगेश शिंदे, प्रो. म. हुसैन

8. लोकसाहित्य विचार - अनिल सहस्त्रबुध्दे
9. लोकसाहित्य आणि लोकसंस्कृती - सरोजिनी बाबर
10. लोकसाहित्य : एक स्वतंत्र अभ्यासक्षेत्र - गंगाधर मोरजे
11. लोकसंस्कृतीची क्षितीजे - रा. चि. ढेरे
12. लोकप्रतिभा आणि लोकतत्वे - मधुकर वाकोडे
13. धर्म आणि लोकसाहित्य - दुर्गा भागवत
14. लोकरंगभूमी - प्रभाकर मांडे
15. मायवाटेचा मागोवा - डॉ. तारा भवाळकर
16. शोधयात्रा रंगभूमीची - विश्वनाथ शिंदे
17. पुराणकथा आणि वास्तवता - डी. डी. कोसंबी
18. मराठी लोकगीते - डॉ. सरोजिनी बाबर
19. मराठी लोककथा - डॉ. सरोजिनी बाबर
20. मराठी लोकसंस्कृतीचे उपासक - रा. चिं. ढेरे
21. लोकसाहित्य कलाविचार - डॉ. गंगाधर मोरजे
22. नाचू कीर्तनाचे रंगी - डॉ. यशवंत पाठक
23. भारतीय मिथ्यांचा मागोवा - विश्वनाथ खैरे
24. लोकसंचित - डॉ. तारा भवाळकर
25. लोकसाहित्य : उदय व विकास - डॉ. शरद व्यवहारे
26. लोकसाहित्याची मीमांसा भाग 1 व 2 - डॉ. विश्वनाथ शिंदे
27. संतसाहित्य आणि लोकसाहित्य - डॉ. रा. चि. ढेरे

प्रश्नपत्र चतुर्थ

(वैकल्पिक)

तौलनिक साहित्याभ्यास

Max. Marks अधिकतम अंक:

85+15 CCE

घटक 1. तौलनिक साहित्याभ्यास : स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये

तौलनिक साहित्य म्हणजे काय?

तौलनिक साहित्याभ्यासाच्या व्याख्या (भारतीय/पाश्चात्य)

घटक 2. तौलनिक साहित्याभ्यासातील ठळक संकल्पना

प्रा. शंकरराव तिळक

प्रा. योगेश शिंदे

प्रा. मधुकर तिळक

साम्यभेद, प्रभव, प्रभाव

वस्तुबीजे, आदान प्रदान आदी.

घटक 3. विश्वसाहित्य आणि राष्ट्रीय साहित्य

भारतीय साहित्याची संकल्पना

घटक 4. तौलनिक साहित्याभ्यासातील भाषांतराचे महत्त्व

भाषांतराचे प्रकार :- शब्दानुवाद, अर्थानुवाद, भाषानुवाद इ.

• संदर्भग्रंथ

1. तौलनिक साहित्याभ्यास : तत्वे आणि दिशा - संपा. चंद्रशेखर जहागीरदार
2. तौलनिक साहित्याभ्यास - वसंत बापट
3. तौलनिक साहित्याभ्यास: नवे सिद्धांत आणि उपयोजन - आनंद पाटील
4. तौलनिक साहित्याभ्यास आणि मध्ययुगीन मराठी वाङ्मय - र.बा.मंचरकर
5. भारतीय साहित्याची संकल्पना - (संपा) द. दि. पुंडे आणि पद्मजा घोरपडे

सेमेस्टर चतुर्थ

प्रश्नपत्र प्रथम

पाश्चात्य साहित्य विचार

Max. Marks अधिकतम अंक:

85+15 CCE

घटक 1. साहित्याचे स्वरूप

व्याख्या - (हॅझलिट, रस्कीन, कोलरीज, कोर्टहोप, कार्लोईल, वडस्वर्थ, मॅथ्यू अर्नोल्ड, कोट व इतर)

घटक 2. साहित्याची प्रयोजने

पलायनवाद, स्वप्नरंजन, जिज्ञासापूर्ती, आत्मविष्कार, उद्बोधन, विरेचन, (कॅथॉसिस) व प्रचार

घटक 3. साहित्याची निर्मिती प्रक्रिया

सिगमंड फ्राईड, कार्लगुस्ताव युंग, कोलरीज, टी.एस.एलिएट, मरे क्रायगर यांचे निर्मिती प्रक्रिये संदर्भात मत

प्रो. सनोश्वर सिंगे

17

प्रो. योगेश शेखडे

प्रो. प्रमोद सिंगे

घटक 4. मार्क्सवादी साहित्यविचार

कार्लमार्क्सचा साहित्यविषयक दृष्टीकोन

समाजवादी वास्तववाद

परात्मतेची संकल्पना

बांधिलकीची संकल्पना

घटक 5. ऐतिहासिक व मार्क्सवादी समीक्षा पध्दती

• संदर्भग्रंथ

1. पाश्चात्य साहित्यविचार - भालचंद्र खांडेकर / लीला गोविलकर
2. पाश्चात्य साहित्यशास्त्र - सुरेश धयगुडे
3. सौंदर्यमीमांसा - रा. भा. पाटणकर
4. कविता आणि प्रतिमा - सुधीर रसाळ
5. मार्क्सवाद आणि मराठी साहित्य - वि. स. जोग
6. साहित्य आणि समाज - सदा कऱ्हाडे
7. साहित्यशास्त्र - सदाशिव सरकटे
8. साहित्यसमीक्षेची मूलतत्वे - सदाशिव सरकटे
9. साहित्यशास्त्र - हनुमंत माने, शिवानंद गिरी

प्रश्नपत्र द्वितीय

स्वातंत्र्योत्तर मराठी वाङ्मयीन प्रवाह

(दलित साहित्य)

Max. Marks अधिकतम अंक:

85+15 CCE

इकाई/घटक 1. वाङ्मयीन प्रवाह : उदयाची पार्श्वभूमी

1960 पूर्वीचे साहित्य स्वरूप,

विविध चळवळी आणि त्यांचे समाज जागृतीचे कार्य,

नवजन्मीन साहित्य प्रवाहाचा उदय

इकाई/घटक 2. दलित साहित्य : संकल्पना, प्रेरणा व स्वरूप

प्रो. शानेश्वर लिखे प्रो. अजय शिंदे प्रो. प्रमोद लिखे

दलित साहित्याचे वेगळेपण

दलित साहित्याची वाटचाल (कथा, कविता, कादंबरी,

आत्मकथन, नाटक.)

इकाई/घटक 3. निर्धारित पाठ्यपुस्तक (कथासंग्रह)

जेव्हा मी जात चोरली होती ! - बाबुराव बागूल

संदर्भग्रंथ

1. दलित साहित्य : चर्चा आणि चिंतन - गंगाधर पानतावणे
2. दलित साहित्य : वेदना आणि विद्रोह - डॉ. भालचंद्र कदम
3. दलित साहित्य : दिशा आणि दिशांतर - डॉ. दत्ता भगत
4. दलित साहित्य : सिद्धांत आणि स्वरूप - यशवंत मनोहर
5. निळीपहाट - रा.ग.जाधव
6. दलित चळवळ आणि साहित्य - डॉ. कृष्णा किरवले
7. दलित साहित्य आजचे क्रांतीविज्ञान - बाबुराव बागूल
8. साठोतरी साहित्य प्रवाह - प्रल्हाद लुलेकर
9. दलित साहित्य : एक आकलन - बाळकृष्ण कवठेकर
10. साठोतर मराठी वाङ्मयातील प्रवाह - शरणकुमार लिंबाळे

प्रश्नपत्र तृतीय

भाषाविज्ञान

Max.Marks अधिकतम अंक:

85+15 CCE

घटक 1. रूप आणि रुपिम विचार

भाषातील दुहेरी संरचना, भाषिक रूप / रुपिका, आणि शब्द रुपिकांचे

प्रकार :- रुपिका, रुपिम, रुपिकांतर

रुपिकांतराचे प्रकार :-

1. स्वनिमाश्रयी रुपिकांतर
2. रुपिमाश्रयी रुपिकांतर
3. शून्य रुपिकांतर

रुपिमाचे प्रकार :-

1. अनन्यसाधारण रुपिम
2. आशयबोधक रुपिम
3. कार्यसूचक रुपिम
4. मितन रुपिम

19

प्रो. ज्ञानेश्वर लिखे

(असह्य मराठी अक्षय्य मंडळ)

प्रो. योगेश शेलके

प्रो. वसुधामि

घटक 2. वाक्यविचार

वाक्याचा वर्णनात्मक अभ्यास

वाक्य शब्द आणि रुपिम

पदबंधाचे स्वरूप

वाक्याचे स्वरूप

वाक्याचे प्रकार - 1. केवलवाक्य 2. मिश्रवाक्य 3. संयुक्त वाक्य

वाक्याचे पृथकरण

घटक 3. अर्थविचार

शब्दार्थ : अर्थ सिध्दांत

अर्थाचे प्रकार - सांकल्पनिक अर्थ, गुणव्यंजक अर्थ

रूप - अर्थ संबंध

घटक विश्लेषण

अर्थविन्यासाचे महत्व

अर्थविन्यासाचे व्याप्ती

घटक 4. प्रमाण भाषा व बोली

व्याख्या

साम्यभेद

शब्दसंग्रह

• संदर्भग्रंथ

1. आधुनिक भाषाविज्ञान - काळे कल्याण, सोमण अंजली (संपा)
2. सुलभ भाषाविज्ञान - पुंजे. द. दि
3. भाषाविज्ञान परिचय - मालसे, पुंजे, सोमण (संपा)
4. मराठीचे वर्णनात्मक भाषाविज्ञान - कदम महेंद्र
5. आधुनिक भाषाविज्ञान : सिध्दांत आणि उपयोजन - मालशे मिलिंद
6. मराठी भाषा : उद्गम आणि विकास - कुलकर्णी. कृ. पा
7. मराठीचा भाषिक अभ्यास - कानडे. मु. श्री
8. भाषा आणि भाषाशास्त्र - गर्जेन्द्रगडकर. श्री. न
9. भाषा आणि भाषाविज्ञान - धोंगडे रमेश

प्रा. शंकरराव तिवरे

प्रा. योगेश शेंकरु प्रा. सधुनीश

10. सुबोध भाषाशास्त्र - जोशी. प्र. न
11. शास्त्रीय मराठी व्याकरण - दामले. मो. के
12. सुलभभाषाविज्ञान व मराठी व्याकरण - पाटील. व्ही. एन
13. अभिनव भाषाविज्ञान - जोगळेकर. गं. ना
14. ध्वनिविचार - कालेलकर. ना. गो
15. भाषा आणि संस्कृती - कालेलकर. ना. गो
16. मराठीचा अर्थविचार - पोतदार अनुराधा
17. भारतीय भाषेचे लोकसर्वेक्षण - देवी गणेश व जाखडे अरुण (संपा)
18. भाषा, इतिहास आणि भूगोल - कालेलकर. ना. गो
19. मराठी लेखन मार्गदर्शिका - शेख यास्मिन
20. मराठी व्याकरण परिचय - हिरेमठ, राजशेखर

प्रश्नपत्र चतुर्थ

लोकसाहित्य व लोककला

Max. Marks अधिकतम अंक:

85+15 CCE

घटक 1. लोकसाहित्याच्या अभ्यासपध्दती

- दैवतकथाशास्त्रीय
- निसर्गरूपवादी
- भ्रांतकल्पनावादी
- हेतुकथावादी
- अवशेषवादी

घटक 2. लोकसाहित्याचे विविध कलाविष्कार

लोकनाटय व लोककला घटक व स्वरूप

लोकनाटय परंपरा व विशेष

रंजननाटय - तमाशा

धार्मिक नाटये - कीर्तन, लळीत, गोंधळ व जागरण

प्र. अक्षर तिके प्र. योंगेश रेळी प्र. यश्वन्त

लोकसंस्कृती उपासक - गोंधळी, वाघे, वासुदेव, पांगुळ, पिंगळा, भुत्ते,
मरीआई, नंदीबैलवाले, कोल्हाटी, पोतराज

घटक 3. लोकसाहित्य आणि अन्य ज्ञानशाखा

मानवंशशास्त्र, भाषाशास्त्र, समाजशास्त्र, इतिहास, मानसशास्त्र

घटक 4. मराठी लोकसाहित्य अभ्यासकांची परंपरा

- मराठी लोकसाहित्याच्या अभ्यासकांची परंपरा
- सरोजिनी बाबर, साने गुरुजी, दुर्गा भागवत, रा. चिं. ढेरे, प्रभाकर मांडे,
विश्वनाथ शिंदे, गं. ना. मोरजे

• संदर्भग्रंथ

1. लोकसाहित्यांचे स्वरूप - डॉ. प्रभाकर मांडे
2. लोकसाहित्यांचे अंतःप्रवाह - डॉ. प्रभाकर मांडे
3. लोकसाहित्यांची रुपरेखा - दुर्गा भागवत
4. मराठीतील स्त्रीधन - सरोजिनी बाबर
5. लोकसाहित्यांचे लेणे - डॉ. मालती देशपांडे
6. अपौरुषेय वाङ्मय - डॉ. कमलाबाई देशपांडे
7. लोकसाहित्य : संकल्पना व वास्तव - शरद व्यवहारे
8. लोकसाहित्य विचार - अनिल सहस्त्रबुध्दे
9. लोकसाहित्य आणि लोकसंस्कृती - सरोजिनी बाबर
10. लोकसाहित्य : एक स्वतंत्र अभ्यासक्षेत्र - गंगाधर मोरजे
11. लोकसंस्कृतीची क्षितीजे - रा. चिं. ढेरे
12. लोकप्रतिभा आणि लोकतत्वे - मधुकर वाकोडे
13. धर्म आणि लोकसाहित्य - दुर्गा भागवत
14. लोकरंगभूमी - प्रभाकर मांडे
15. मायवाटेचा मागोवा - डॉ. तारा भवाळकर
16. शोधयात्रा रंगभूमीची - विश्वनाथ शिंदे
17. पुराणकथा आणि वास्तवता - डी. डी. कोसंबी
18. मराठी लोकगीते - डॉ. सरोजिनी बाबर
19. मराठी लोककथा - डॉ. सरोजिनी बाबर

20. मराठी लोकसंस्कृतीचे उपासक - रा. चिं. ढेरे
21. लोकसाहित्य कलाविचार - डॉ. गंगाधर मोरजे
22. नाचू कीर्तनाचे रंगी - डॉ. यशवंत पाठक
23. भारतीय मिथ्यांचा मागोवा - विश्वनाथ खैरे
24. लोकसंचित - डॉ. तारा भवाळकर
25. लोकसाहित्यांची मीमांसा भाग 1 व 2 - डॉ. विश्वनाथ शिंदे
26. संतसाहित्य आणि लोकसाहित्य - डॉ. रा. चिं. ढेरे

प्रश्नपत्र चतुर्थ
(वैकल्पिक)
भाषांतर विद्या

Max. Marks अधिकतम अंक:

85+15 CCE

घटक 1. भाषांतर : संकल्पना व स्वरूप

- भाषांतर अर्थ, व्याख्या
- भाषाव्यवहारानुसार भाषांतराचे प्रकार
- शास्त्रीय ग्रंथाचे भाषांतर
- ललित साहित्यकृतीचे भाषांतर
- धर्मग्रंथाचे भाषांतर
- वैचारिक ग्रंथाचे भाषांतर इ.

घटक 2. भाषांतर संकल्पनेचा विकास

- भाषांतर विषयक सिध्दांत
- मराठीतील भाषांतरविषयक विचार

घटक 3. भाषांतर अनुवाद व रूपांतर

- अनुवादकाचे गुण
- अनुवाद: शास्त्र की कला?
- अनुवाद प्रक्रियेतील अडथळे

घटक 4. ललित साहित्यकृतीचे भाषांतर स्वरूप आणि समस्या

प्रो. राजेश्वर तिव्ये


4.1) कवितेची भाषांतरे: एक आव्हान

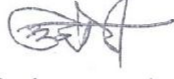
4.2) परकीय भाषेतील साहित्यकृतींची मराठी भाषांतरे


4.3) भारतीय भाषांमधील साहित्यकृतींची मराठी भाषांतरे

❖ संदर्भग्रंथ

1. भाषांतर मीमांसा - (संपा) कल्याण काळे
2. भाषांतर विद्या:स्वरूप आणि समस्या - रमेश वरखेडे
3. भाषांतर - (संपा) कऱ्हाडे
4. अनुवाद मीमांसा - (संपा) केशव तुपे
5. भाषांतर आणि भाषा - विलास सारंग
6. भाषांतर : शास्त्र की कला - म.वि.फाटक, रजनी ठकार


प्रो. ज्ञानेश्वर शिंदे


प्रो. योगेश शिंदे


प्रो. बालू शिंदे